

Selçuklu Tarihi — Deneme

KPSS AI Coach · 03.08.2026 · 7 soru

1071’de Büyük Selçuklu Devleti ile Bizans arasında Malazgirt Savaşı yapılmış, Türkiye Selçuklularında da kervansaraylar ticareti geliştirmek ve yol güvenliğini sağlamak amacıyla inşa edilmiştir.

1. Buna göre Selçuklu siyasî ve ekonomik faaliyetleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Askerî başarılar ile Anadolu’daki ekonomik düzenlemeler farklı alanlarda kalıcı sonuçlar doğurmuştur.
- B) Kervansarayların yapılması yalnızca Bizans ile yapılan savaşların sona erdiğini göstermektedir.
- C) Malazgirt Savaşı’ndan sonra Anadolu’da başka hiçbir devlet siyasî varlık gösterememiştir.
- D) Selçuklular ticareti geliştirmek için yalnızca deniz limanlarına yatırım yapmıştır.
- E) Yol güvenliğinin sağlanması Selçuklu tarihinde sadece askerî amaçlarla ele alınmıştır.

2. Aşağıdakilerden hangisi Danişmentlilerle ilgili değildir?

- A) Sivas merkezli olarak kurulmaları
- B) Emir Gazi ile en parlak dönemlerini yaşamaları
- C) Anadolu’da ilk para bastıran beylik olarak anılmaları
- D) 1080-1228 yılları arasında varlık göstermeleri
- E) Diyarbakır yöresinde 1098’de ortaya çıkmaları

3. I. Danişmentliler 1080 yılında Sivas merkezli olarak kurulmuştur. II. Danişmentlilerin en parlak dönemini yaşatan hükümdar Emir Gazi’dir. III. Danişmentliler Anadolu’da ilk para bastıran beylik olarak anılır. Yukarıdakilerden hangileri Danişmentliler ile ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

4. 1102’de Kudüs’ü koruyamayınca Diyarbakır yöresine gelen iki kardeş tarafından kurulan beylik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Artuklular
- B) Danişmentliler
- C) Mengücekliler
- D) Saltuklular
- E) Karamanoğulları

5. 1080 yılında Sivas merkezli olarak kurulan bu beyliğin adı; kurucusunun adıyla anılması, Anadolu'da ilk para bastıran beyliklerden biri olması ve beylerinin Bizans'a karşı mücadelelerinin bir destanda anlatılması gibi ipuçlarıyla belirlenmektedir. Bu beylik aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** Danişmentliler
- B)** Artuklular
- C)** Mengücekliler
- D)** Saltuklular
- E)** Karahanlılar

6. İl Gazi ve Sökmen adlı iki kardeşin 1102'de Diyarbakır yöresinde başlattığı yönetim; Kudüs'ü koruyamayan bir ailenin bu bölgeye gelişinden sonra ortaya çıkmış ve Artuk Bey'in oğullarıyla ilişkilendirilmiştir. Bu yönetim aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** Artuklular
- B)** Danişmentliler
- C)** Mengücekliler
- D)** Saltuklular
- E)** Karamanlılar

7. Aşağıdakilerden hangisi Danişmentlilerle ilgili bilgilerden biri değildir?

- A)** 1080'de Sivas merkezli olarak kurulmaları
- B)** Anadolu'da ilk para bastıran beylik olarak anılmaları
- C)** En parlak dönemlerini Emir Gazi zamanında yaşamaları
- D)** 1228'e kadar varlık göstermeleri
- E)** Diyarbakır yöresinde 1098'de ortaya çıkmaları

Cevap Anahtarı

1. A

2. E

3. E

4. A

5. A

6. A

7. E

Çözümler

- 1.** Doğru cevap A'dır. Verilen iki somut bilgi, bir yanda 1071 Malazgirt Savaşı ile askerî-siyasî alanda etkili bir gelişmeyi, diğer yanda kervansaraylarla ekonomik ve güvenlik odaklı düzenlemeleri göstermektedir. Bu nedenle askerî başarılarla ekonomik faaliyetlerin birlikte kalıcı sonuçlar doğurduğu çıkarılabilir. En güçlü çeldirici B ise kervansaraylardan hareketle savaşların tamamen sona erdiği gibi aşırı bir sonuca ulaştığı için yanlıştır.
- 2.** A, B, C ve D Danişmentlilere ait onaylı bilgilerdir. E ise Artuklulara ilişkin bir bilgidir; bu nedenle Danişmentlilerle ilgili değildir. En güçlü çeldirici D'dir; çünkü tarih aralığı Danişmentlilere ait olsa da soru ince kusur olarak başka beyliğe ait bilgiyi aramaktadır.
- 3.** I, II ve III'te yer alan yargıların üçü de Danişmentlilerle ilgili onaylı bilgilerdir: beylik 1080'de Sivas merkezli kurulmuştur, en parlak dönemini Emir Gazi yaşamıştır ve Anadolu'da ilk para bastıran beylik olarak anılır. En güçlü çeldirici D'dir; çünkü III de doğru olduğundan yalnız I ve II değil, üç öncül birden kapsam içindedir.
- 4.** Doğru seçenek A'dır. 1102'de Artuk Bey'in oğulları Sökmen ve İl Gazi'nin Diyarbakır yöresinde Artuklu yönetimini başlatması, soruda verilen ipuçlarıyla doğrudan örtüşür. B seçeneği Danişmentlilere, C ve D seçenekleri diğer Anadolu beyliklerine, E seçeneği ise çok daha sonraki bir Türkmen beyliğine aittir. En güçlü çeldirici B'dir; çünkü Danişmentliler de Anadolu beyliklerindendir, ancak verilen yıl, yer ve kurucu kardeşler onlara ait değildir.
- 5.** Sivas merkezli olarak 1080'de kurulan, Anadolu'da ilk para bastıran ve beylerinin mücadeleleri Danişmentname'de anlatılan beylik Danişmentlilerdir. En güçlü çeldirici Artuklular olsa da onlar 1098'de Diyarbakır yöresinde ortaya çıkmış, bu nedenle kökteki 1080 ve Sivas ipuçlarıyla uyuşmaz.
- 6.** İl Gazi ve Sökmen'in Artuk Bey'in oğulları olarak Diyarbakır yöresinde kurduğu beylik Artuklulardır. En güçlü çeldirici Danişmentliler olsa da onlar Danişment Ahmet Gazi ile ve Sivas merkezli kuruluşla tanınır; kökteki iki kardeş ve Diyarbakır ipuçları Artukluları kesin biçimde belirler.
- 7.** A, B, C ve D seçenekleri Danişmentlilerle ilgili kaynaklardaki doğru bilgilerdir. E seçeneğindeki Diyarbakır ve 1098 bilgisi ise Artuklulara aittir; güçlü çeldirici aynı dönem Anadolu beylikleri üzerinden kurulmuştur.